

توراه من چیست؟ راهم...

مهدیه سالاریا

سال تحصیلی دیگری از راه می‌رسد در حالی که ورزش نسیم پاییزی امسال، گذشته از آن‌که پیام از نوگفتن و از نوشکفتن را زنده می‌کند، رنگ و بویی دیگر دارد از تقارن آن با اندک زمان باقی‌مانده از سالی کم‌نظیر، که به نام شیمی آراسته شده است. از این‌رو، جای آن است که ضمن تبریک آغاز یک سال تحصیلی دیگر همراه با آرزوی آغاز آن با توان و روحیهٔ بیش‌تر، برای همه اعضای خانواده بزرگ فرهنگیان در کشور، به برآورد کمیت و ارزیابی کیفیت فعالیت‌هایی پردازیم که به مناسبت سال جهانی شیمی در کشورمان به جریان درآمد باشد که، مدت کوتاه باقی‌مانده از این سال را به آنچه هنوز درباب این رشته ناگفته مانده است اختصاص دهیم.

در نظر گرفتن سالی با عنوان سال جهانی شیمی نقطه آغاز حرکتی عظیم بود که طی آن، شیمی‌دوستان و شیمی‌پژوهان سراسر جهان، جملگی هم‌پیمان شدند تا با برپا کردن ضیافتی جهانی، چشم‌انداز تازه‌ای از دانش شیمی، ابعاد و پیچیدگی‌های آن پیش روی جهانیان بگذارند. در انتخاب سال ۲۰۱۱ برای اجرای این تصمیم نیز به تلاقی آن با دو رویداد مهم و تاریخی در سرگذشت این دانش توجه شد؛ نخست این‌که در این سال مجمع بین‌المللی انجمن‌های شیمی^۱ - که بعدها با نام آیوپاک فعالیت‌های خود را پی گرفت - صد ساله شد و دیگر آن‌که سال ۲۰۱۱ مقارن با صدمین سالگرد اهدای جایزه نوبل شیمی به ماری کوری بود و بنابراین فرصتی برای تجلیل از نقش و حضور زنان در عرصه‌های علمی به‌شمار می‌رفت، ... و چنین بود که مجالی برای تقدیر از شیمی و دستاوردهای آن در جهان فراهم آمد.

در جریان این سال جهان کوشید تا با نمایش مؤثرتر چهره شیمی و تأکید بر نقش زیربنایی آن در حیات بشر و تداوم آن، جایگاه والای این دانش را به سازندگان نسل‌های آینده یادآور شود و از راه برانگیختن رغبت جوانان به کسب و فراگیری شیمی، انگیزه‌های بشری را در آفرینش خلاقیت‌هایی در این عرصه به خدمت درآورد. باری، جهان از این رهگذر، از یک‌سو به عنوان یک علم و از سوی دیگر، به عنوان یک هنر به بزرگداشت شیمی همت ورزید و توجه عموم را بر ضرورت رشد آن برای گسترش تدابیر محافظت از محیط‌زیست و منابع انرژی، توسعه‌های اقتصادی، یافتن منابع جدید انرژی و تأمین مواد غذایی برای جمعیت رو به رشد جهان جلب کرد.

اما در پی حرکتی که شوری جهانی آفرید و خیزش امواج آن همه دوستاران شیمی را به تکاپو فراخواند، سهم شیمی‌دوستانان کشور ما چگونه بوده است؟ مجله رشد آموزش شیمی بیش از هر زمان دیگر در انتظار گزارش از عملکردهایی است که در گوشه و کنار کشور به بهانه این سال انجام گرفته است و به همین مناسبت درصدد ایجاد تغییراتی در سیاست‌های خود برای تأمین محتوا، بر آن شده است که مخاطبانش را به مشارکت و حضوری بسیار چشم‌گیرتر از گذشته در تولید محتوای مجله برانگیزد. با آن‌که این مجله از دیرباز خود را در تولید محتوا، متکی به معلمان شیمی و خوانندگان دانسته و می‌داند اما به جهت برخی مشکلات، این خواسته چنان که در نظر بوده برآورده نشده و بویژه در سال‌های اخیر اشتیاق مخاطبان در همکاری با مجله کم‌فروغ بوده است. از آن‌جا که کمک به پویایی، رشد و خودباوری در معلمان

چگونگی نام‌گذاری واژه‌های علمی و فنی، که بتواند به روشی متفاوت از گذشته، آثاری مناسب با بخش «شیمی در بستر تاریخ» فراهم کند.

* مسابقه تنظیم و آرایه بهترین طرح درس مرتبط با یکی از سرفصل‌های کتاب‌های درسی شیمی دوره متوسطه. از جمله نکات ضروری این بخش، مقایسه روش پیشنهادی نگارنده با روش‌های رایج و برشمردن امتیازهای روش آرایه شده است که باید در پایان مقاله به عنوان نتیجه، به آن اشاره شود.

خوانندگان گرامی، همراهان بسیارند؛ همه درد آشنا، هم‌زبان و همدل که هدفی واحد دارند: کمک به رشد دانشی که در همه ابعاد زندگی بشر ریشه دوانده است. اکنون راه تو را می‌خواند. پس بیایم امروز را زمان رستن از ناباوری و جستن از روزمرگی بدانیم و از راه به تعامل نهادن عشق، احساس و اندیشه زمینه پیشرفت شیمی را فراهم کنیم. پیشروی در هر زمینه‌ای به تدریج حاصل می‌شود و هیچ اثری در آغاز آفرینش خود بی‌اشکال نیست. پس اگر آمادگی پذیرش هر نتیجه‌ای را داشته باشیم پیمودن راه آسان می‌شود زیرا حتی اگر شکست در انتظار ما باشد به گفته پاستور حق داریم با صدایی بلند فریاد بزنیم که: «من هر آن‌چه در توان داشته‌ام، انجام داده‌ام.»

دست یاری ما را بفشارید که برآمدن این ساز، لمس سرانگشتان همه علاقه‌مندان را می‌جوید و نوای آن جز با مشارکت هر چه بیش‌تر شما گوش‌نواز نخواهد بود.

تو را من چشم در راهم.....
.....کرم نما و فرود آی که خانه، خانه توست^۲

از جمله اهداف نظام آموزشی ماست لازم است که همراه با امواج خروشان تحولات جهان در ترسیم طرحی نو، معلمان را به همراهی بیش‌تر فراخوانیم. متأسفانه هراس از مورد پذیرش قرار نگرفتن، ترس از انتقاد و دلسردی از رویدادهای خارج از انتظار در این زمینه اثرهای ناگواری از خود بر ما نمایانده است. اکنون روی سخن ما با همه کسانی است که گوشه‌ها را پناه جستند و سایه‌نشینی اختیار کردند. این مجله در نظر دارد که از این پس آثار و مقاله‌هایی را که برای چاپ در مجله از شما دریافت می‌کند به مسابقه بگذارد. این مسابقه شامل چند بخش است و علاقه‌مندان می‌توانند در هر یک از آنها بدون هیچ محدودیتی شرکت کنند. از میان آثار ارسالی، با توجه به رعایت قالب‌های تنظیم مقاله - که طی فراخوان همکاری مجله، از دیرباز در اختیار خوانندگان بوده است - به انتخاب شورای داوری^۳ اثر برگزیده شده، با اهدای جوایزی نفیس از نگارندگان آنها تقدیر به عمل خواهد آمد. بخش‌های گوناگون مسابقه و برخی نکات مهم برای افزایش پذیرش آثار به این قرارند:

* مسابقه تهیه بهترین گزارش و معرفی فعالیت‌های یکی از کارخانه‌ها یا مراکز تولیدی - صنعتی مرتبط با شیمی در کشور، شامل تاریخچه، تصویر خط تولید، شرح فرایند تولید همراه با نمودار، ضرورت وجود این مرکز، نتیجه‌گیری و آرایه تصاویر از بخش‌های گوناگون مرکز مورد بازدید.

* مسابقه تألیف بهترین مقاله. طرح موضوعات تازه و کاربردی و نوآوری در شیوه آرایه، امتیازهای ویژه‌ای را برای آثار دربرخواهد داشت. برای نمونه، ریشه‌یابی و تحقیق در زمینه

1. The International Association of Chemical Societies (IACS)

۲. رواق منظر چشم من آشیانه توست
کرم‌نما و فرود آی که خانه، خانه توست
(حافظ)